

Beslutsärende – Stadsutvecklingszon

Förslag till beslut

- Styrelsen beslutar att Älvstranden Utveckling ska medverka i projektet ”Stadsutvecklingszon” med en totalbudget på 3 052 478 kronor över två och ett halvt år.

Sammanfattning

Älvstranden Utveckling har tillsammans med Stadsbyggnadskontoret i Göteborgs Stad, Stadsbyggnadskontoret i Malmö stad, Länsstyrelsen i Skåne samt Plattformen för hållbar stadsutveckling genom den nationella samordnaren Boverket blivit beviljat ett innovationsprojekt med fokus på komplexiteten i stadsutvecklingsprocessen.

Projektet ”Stadsutvecklingszon” ska identifiera och hantera de målkonflikter och svårigheter som uppstår mellan olika aktörer eller på grund av lagstiftningen i stadsutvecklingsprocessen.

Projektet genomförs under två och ett halvt år.

Bakgrund

Älvstranden Utveckling har ett tydligt ägardirektiv där uppdraget är att vara en viktig part i att genomföra Vision Älvstaden. Både visionen och ägardirektivet ger mandat och uppmanar till att agera som en testarena för nya arbetssätt.

Genom Vinnovas utlysning ”Verklighetslabb inom offentlig verksamhet” får bolaget en möjlighet att testa metoder och arbetssätt för att hantera utmaningar i de olika stadsutvecklingsprocesserna som bolaget är inblandad i, något som kan komma att påverka det ordinarie arbetssättet för både oss, staden, Länsstyrelsen och de nationella myndigheterna.

Älvstranden Utveckling har inför denna ansökan genomfört en förstudie och det är resultatet i förstudien som ligger till grund för projektet ”Stadsutvecklingszon”.

Mål och omfattning

Städer brottas i dag med komplexa frågeställningar i sina stadsutvecklingsprocesser för att skapa förutsättningar för en hög livskvalitet och god ekonomi. Otydlighet i beslutsmandat och roller, tolkningsutrymmen i lagstiftning samt sektoriell myndighetsutövning skapar krockar mellan dynamiska förändringsprocesser som hanterar helheten och administrativa bedömningsprocesser som hanterar beståndsdelar. Detta försvårar utvecklingsprocesserna, och får ibland oönskade konsekvenser och kan hämma utvecklingen.

Genom att etablera Stadsutvecklingszoner kan projektparterna arbeta för att skapa en gemensam förståelse av sammanhang och knäckfrågor, identifiera målkonflikter, testa

pragmatiska lösningar och identifiera behov för systemförändrande ansatser. Målet med projektet är att identifiera knäckfrågor som kan komma att påverka stadsutvecklingsprocessen negativt om de inte löses i ett tidigt skede.

Utifrån detta arbetar alla tillsammans för att identifiera sätt att hitta innovativa lösningar på dessa knäckfrågor för att kunna maximera samhällsnytta såväl som företagsnytta genom projektet.

Om det visar sig att det är lagstiftning som identifieras som ett hinder i processen så finns chansen att skicka vidare utmaningen till Boverket som kan lyfta den till regeringen.

Personella resurser

Huvudansvarig för projektet är Malmö stads Stadsbyggnadskontor. I Malmö och Göteborg byggs lokala projektgrupper upp, där Älvstranden Utveckling har huvudansvaret i Göteborg. I projektet ingår dessutom Stadsbyggnadskontoret i Göteborgs Stad, Länsstyrelsen i Skåne och Västra Götaland (utan officiell budget) samt ”Plattformen för hållbar stadsutveckling” genom Boverket.

Älvstranden Utveckling har även involverat fastighetskontoret, kretslopp och vatten, trafikkontoret, miljöförvaltningen samt park och natur, eftersom alla dessa förvaltningar är en del av den komplexa stadsutvecklingsprocessen. Dessa förvaltningar är dock inte officiella projektpartners, så deras medverkan kommer att variera.

Det pågår även diskussioner om att även Kiruna kommun och Länsstyrelsen i Norrbotten ska vara en del av projektet. Vinnova har öppnat upp för den möjligheten men inget beslut är ännu fattat.

Att bedriva projektet i tre olika städer i Sverige är en styrka då det finns mycket att lära städerna emellan, liksom Länsstyrelser emellan. Dessutom är viljan att hitta lösningar som är relevanta på nationell nivå i Sverige, och tillämpbara på alla kommuner i landet och då är det viktigt att visa att samma utmaningar och lösningar finns.

Myndighetsfrågor

Projektet har inga myndighetsfrågor, dock kommer vissa myndighetsfrågor att behandlas av projektet med det görs tillsammans med berörda myndigheter.

Ärendet

Varför projektet bör genomföras

Stadsutveckling idag är komplext, och gång på gång så stöter Älvstranden Utveckling på målkonflikter eller knäckfrågor som försvårar och försenar processen. Dessa målkonflikter hanteras dock ofta sent i en process vilket innebär att lösningen inte blir den bästa utan bygger på stora kompromisser vilket innebär risk att Vision Älvstaden inte

nås. Om vi istället identifierar och hanterar frågor i ett tidigt skede och alla aktörer i processen gemensamt arbetar för att hitta lösningar som bidrar till den hållbara staden så kommer vi ha mycket bättre förutsättningar att nå Vision Älvstaden.

Ekonomi

Total projektbudget för projektet är 10 miljoner kronor.

Vår budget är 3 052 478 kronor fördelat på 2,5 år, varav 50 procent (1 526 239 kronor) är bidrag från Vinnova. Älvstranden Utveckling har dock gått med på att efterskänka 4 procent (61 050 kronor) av bidraget till Malmö stad då det tar ett extra ansvar som ledande partner – de är därför ytterst ansvar för all ekonomi och administration.

Budgeten för Älvstranden Utveckling:

- **Totalbudget:** 3 052 478 kronor.
- **Bidrag från Vinnova:** 1 465 189 kronor.
- **Älvstrandens egen insats i projektet:** 1 587 289 kronor.

Inget extra budgetäskande krävs för projektet, utan det är en del av den Forsknings- och Utvecklingsportfölj som finns på bolaget.

Risker

Det finns alltid en viss risk i externfinansierade projekt. Om finansiären inte anser att projektet uppfyller de krav de ställer på projektet så finns det en risk att projektet blir återbetalningsskyldig på delar eller hela bidraget. I innovationsprojekt där utgången är ganska oviss, så är dock risken ganska liten då ett innovationsprojekt inte alltid landar där man avsåg och det i sig är värdefullt och ses som ett lärande.

Tidigare beslut och förutsättningar

Älvstranden Utveckling har tidigare gjort en förstudie som ligger till grund för detta projekt. Förstudien har förankrats hos ledningsgruppen för Stadsutveckling inom bolaget.

Ärendehantering

Projektet har presenterats i ledningsutskottet för Stadsutveckling i Älvstranden Utveckling för att få ett godkännande om relevansen och betydelse av projektet för bolaget. Detta skedde den 18 september 2017.

Vid ett beslut om medverkan i projektet av Älvstranden Utvecklings styrelse så kan projektet få ett projektnummer som är en förutsättning för att kunna driva projektet.

Tidplan

Projektet har smygstartat med planering och en kick-off tillsammans med Malmö stad och övriga involverad, men kan först köra på i full fart efter ett beslut av styrelsen. Projektet avslutas 31 december 2019.

Olika perspektiv

Barnperspektivet

Även om barnperspektivet inte direkt är utpekade i projektet så bör ju barnperspektivet alltid vara närvarande i stadsutvecklingen. Att bygga en hållbar stad innebär en stad för barn. I projektet handlar det därför att hela tiden bära med sig barnperspektivet så att det beaktas i de stadsutvecklingsprocesser som projektet väljer att fokusera på.

Jämställdhetsperspektivet

Grundförutsättningen i Stadsutvecklingszonen är att fokusera på de kvaliteter man vill uppnå genom stadsutvecklingsprocessen, där frågan om jämställdhet och en stad för alla är kärnan i städernas ambitioner för zonerna. Det handlar i allra högsta grad om att ifrågasätta invanda mönster och handlingsätt för att uppnå högre samhällsvärde. Lagstiftning, policy och invanda arbetssätt riskerar att spegla ålderdomliga synsätt där lagstiftaren, myndighetsutövaren, projektutvecklaren och brukaren antas i stor utsträckning till höra normen i samhället. Trots en medvetenhet om att verkligheten har förändrats, tar det tid att ändra förutsättningarna. Detta måste ligga till grund för arbetet inom Stadsutvecklingszonen för att säkerställa en djupare beaktan av ett normkritiskt perspektiv genom hela projektet.

Mångfaldsperspektivet

Se texten under rubriken ovan som både behandlar jämställdhet och mångfald.

Miljöperspektivet

Grundförutsättningen i Stadsutvecklingszonen är att fokusera på de kvaliteter man vill uppnå genom stadsutvecklingsprocessen – där är miljöfrågan central och Miljöbalken spelar en viktig roll. Detta bär projektet med sig, och miljöförvaltningen i både Göteborgs Stad och i Malmö stad har involverats i projektet.

Omvärldsperspektivet

Projektansökan är framskriven utifrån ett omvärldsperspektiv. Med tre olika svenska städer inblandade i projektet samt länsstyrelser och nationella myndigheter så att det sker ett lärande bland de olika parterna. Det är även en ambition att sprida kunskaperna från projektet till andra kommuner i Sverige.